

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

www.philosophical-research.org

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α. ΠΙΕΡΡΗΣ

Περίοδος 2019-2020

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΛΓ' ΚΥΚΛΟΣ

Συνάντηση 4η

Πέμπτη, 12 Δεκεμβρίου

Έκτακτη Συνάντηση

Δευτέρα, 16 Δεκεμβρίου

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΤΡΩΝ

I

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

Συγκριτικές Διαχρονικές Μεταφιλοσοφικές Έρευνες στην Ανθρώπινη Μοίρα

Μέρος I

Γενική Μορφολογία της Ύπαρξης

Επαναλαμβάνω πάλι την αναγγελία που είχα κάνει την προηγούμενη εβδομάδα για την 4^η τακτική Συνάντησή μας του φετινού Προγράμματος, αυτήν την Πέμπτη.

Η Μίμηση σώζει το τεταραγμένο όν γιατί το σταθεροποιεί αγκυρώνοντάς το στο οντως ον.

Η συστηματική απόκλιση από την κανονικότητα που είναι εμφυτευμένη στην ανθρώπινη φύση (μηχανικά, βιολογικά, ψυχολογικά, συμπεριφορικά, πνευματικά) δημιουργεί τον κίνδυνο της πτώσης ανά πάσα στιγμή. Ο άνθρωπος σχοινοβατεί στην ύπαρξη.

Αλλά το ίδιο ατάσθαλο του Πρωθήβη είναι και η υπόσχεση της πραγματωμένης τελειότητας του ανθρώπου.

Μακριά εξ ίσου από τεχνητές μηχανιστικές συνήθειες και «θετικούς» νόμους που περνάνε για κανόνες «κόσμου», και από την επιτήδευση της α-νόητης διαφορετικότητας εξ ίσου, αναζητούμε τον δυναμικό σταθεροποιητή που θα τρέψει την αστάθεια σε πηγή εστιασμένης ενέργειας που καμμιά δαιμονική επίμονη σταθερότητα του τεχνητού status quo δεν θα μπορούσε να δώσει, και με βαρύτατο τίμημα στην ποιότητα του αποτελέσματος.

Στην δεύτερη αναζήτησή μας για την ουσία της μίμησης ως μεταφυσικής αρχής θα μιλήσω με θεματική εστία:

Μίμηση II

Σκέψη και Μαγεία

Από το Totem στο Σύμβολο

Η ομιλία θα γίνει την Πέμπτη 12 Δεκεμβρίου, 8.30 το βράδυ, στην Αίθουσα Διαλέξεων του Μεγάλου Λόγου και Τέχνης (2^{ος} όροφος, Πλατεία Γεωργίου Α').

Η είσοδος είναι ελεύθερη.

Μετά την ομιλία θα υπάρξει χρόνος για συζήτηση.

II

Την Δευτέρα το βράδυ κανονίσαμε μια εκτός σειράς ειδική συνάντηση με θέμα καίριας σημασίας για την συνέχεια της πολιτισμικής ταυτότητας του Ελληνισμού στον χρόνο. Πρόκειται για την σχέση κλασσικού Ελληνισμού με την Βυζαντινή Ορθοδοξία. Υπάρχει, και ποια είναι, η ουσία της «Ελληνορθόδοξης» παράδοσης;

Θα μελετήσουμε το θέμα εστιάζοντάς το στις κοσμοϊστορικές εξελίξεις κατά την διάρκεια της οικουμενικής Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.

Η πρώτη χιλιετία π.Χ. σηματοδοτείται και ορίζεται από την θαυμαστή ανάπτυξη, ακμή, συμπλοκή, πάλη, ταραχή και μια μορφή τελικής σύνθεσης δύο πρώτων Αρχών της ανθρώπινης παρουσίας στον χρόνο. Η μία είναι η Αρχή της Κυριότητας ως βιάζουσας Δύναμης και ρέπει προς την ολοκλήρωση όλο και ευρύτερων γεωπολιτικών πεδίων σε σταθερά και ευσταθή συστήματα συνέργειας. Την Αρχή αυτή εκφράζει, εφαρμόζει και αντιπροσωπεύει μια μεγάλη ισχυρή Αυτοκρατορία της Μέσης Ανατολής, η Ασσυριακή Δύναμη, η Μηδική, εν τέλει η Περσική στην εποχή της συμπλοκής των δύο Αρχών, κατά τα μέσα του 6^{ου} αιώνα π.Χ. Η ετέρα Αρχή συνίσταται στην αυτόματη επικράτεια του Ανθού της ύπαρξης, στην ανυπέρβλητη επιρροή του ερατού κάλλους, στην κοσμική τάξη της ολοκλήρωσης του όντος στην οικεία τελειότητά του. Και η ιδέα αυτής της Αρχής πραγματώνεται στην πληρότητά της ανεξάρτητα από την λειτουργία της άλλης στο Ελληνικό σύστημα των πόλεων μετά την Δωρική Κάθοδο κατά το πρώτο μισό της 1^{ης} χιλιετίας π.Χ.

Η συμπλοκή και δυο Αρχών με τον συγχρωτισμό των δύο αντίστοιχων συστημάτων οδηγεί στην σύγκρουση της Αυτοκρατορίας με την Πόλη. Τέσσερις διαφορετικού χαρακτήρα και νοήματος μάχες (από τον Μαραθώνα, στις Θερμοπύλες, στην Σαλαμίνα, στις Πλαταιές) παρέχουν τέσσερα διαφορετικά σύμβολα της θεμελιώδους αντιπαράθεσης. Η νίκη στον Πόλεμο του Ελληνικού συστήματος, επεκτείνει την αλληλεπίδραση των δύο Αρχών, γιατί εμποδώνει την λογική της άλλης, ότι δηλαδή η επιτυχία στον χρόνο (ο «θρίαμβος») είναι το κριτήριο της σταθεροποιητικής υπεροχής για την ανθρώπινη κοινωνικότητα. Η αποτυχία συνέχισης της δυναμικής της ισχύος, και η αντιθέτως επιταχυνόμενη αποδόμηση του Ελληνικού συστήματος με την διαδοχική κατάρρευση της Αθηναϊκής, Σπαρτιατικής και Θηβαϊκής ηγεμονίας, αφήνει το περιθώριο σε μια εφεδρεύουσα παρουσία του περιθωρίου να αναλάβει την πρωτοβουλία για μια σύνθεση των δύο Αρχών. Έτσι προκύπτει κατά την νομοτέλεια του χρόνου η Μακεδονική προβολή και το εγχείρημα του Μ. Αλεξάνδρου. Αλλά τα πράγματα δεν έχουν ωριμάσει ακόμη, η Αλεξάνδρειος σύλληψη ρέπει περισσότερο προς την Ανατολική Αρχή, και αποτυγχάνει. Προκαλείται μια παλινδρόμηση προς το Σύστημα Ισορροπίας Δυνάμεων της εποχής του Χαλκού και συνωδά η πολιτισμική παρακμή του Ελληνιστικού Φθινοπώρου, για να καταλήξει η διαδικασία τελικά στην ολοκλήρωση του πολιτισμένου κόσμου του κεντρικού συστήματος της ιστορίας από μια άλλη πιο περιθωριακή δύναμη, την Ρώμη, με την ίδρυση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας (27 π.Χ.).

Η οικουμενική Αυτοκρατορία αναλαμβάνει ως πολιτισμικό συνοχέα της την Χρυσή Κλασσική Εποχή, (διαγράφοντας την Ελληνιστική παρένθεση), - διακήρυξη που συμβολίζεται με την κεντρικότητα στην νέα δημιουργία του ανανεωμένου κόσμου της λατρείας του Απόλλωνα. Αλλά από τον Οκταβιανό τον Σεβαστό και Μεγαλοπρεπή στον Κωνσταντίνο τον Μεγάλο συντελείται μια προφανής αλλά αινιγματική μεταμόρφωση που απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή στην εξιχνιάσή της. Το λυτρωτικό Σωτήριοι της ανθρώπινης ύπαρξης και ο συνεκτικός ιστός της ανθρώπινης συνύπαρξης είναι τώρα ο Χριστός.

Θα μελετήσουμε την φύση αυτής της μεταμόρφωσης κατά την διάρκεια των τεσσάρων πρώτων αιώνων μετά Χριστόν.

Ο θεματικός τίτλος της ομιλίας μου θα είναι:

Απόλλων και Χριστός

Η Μεγάλη Μετάπτωση στην Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία

[Δείτε σχετικά τις 11 μελέτες μου στον ιστότοπο του Ινστιτούτου, τμήμα Research Projects, κατηγορία Logos in Ancient Greek Philosophy and Christianity.

Τις δυο μελέτες μου «Ελληνισμός, Ορθοδοξία και Σύγχρονος Κόσμος», και «ΘΕΑΝΘΡΩΠΙΟΣ: Αίτια Δογματικά Χριστολογίας», στα Πρακτικά του Συνεδρίου «Φιλοσοφία και Ορθοδοξία» (εκδ. Κ. Βουδούρης, 1994, σε δύο τόμους, Ελληνικά και Αγγλικά). Η Αγγλική έκδοση της μιας εργασίας μου επηυξημένη με μια μελέτη του πρώιμου Μονοφυσιτισμού.

Την μελέτη μου “Prolegomena to the Enigma of the Johannine Prologue: an Inquiry into Ancient Philosophical Syncretism”, in KRONOS Philosophical Journal, V, 2016, pp. 160-180.

Και την μελέτη μου:

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ

Παρελθόν, Παρόν και Μέλλον

του Θαύματος της Αποκάλυψης στην Ιστορία

Στον ιστότοπο του Ινστιτούτου, τμήμα Research Projects, κατηγορία Hellenism and History].

Η έκτακτη αυτή συνάντησή μας θα γίνει την Δευτέρα 16 Δεκεμβρίου, 8.30 το βράδυ, στο Ξενοδοχείο *Patras Palace*.

Η είσοδος είναι ελεύθερη.

Μετά την ομιλία θα υπάρξει χρόνος για συζήτηση. Θα κάμψουμε τον χρόνο με την αιωνιότητα.